

Wacław Pokrzywnicki

Niepokalane poczęcie Maryi w życiu fokolarynów

Salvatoris Mater 6/1, 174-183

2004

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

W kulturze religijnej zarówno na Wschodzie w ikonografii, jak i na Zachodzie w obrazach i posągach Matki Bożej istnieje typowy sposób przedstawienia niepokalanego poczęcia. Niepokalana ukazana jest jako Niewiasta obleczona w słońce, nad Jej głową wieniec z gwiazd dwunastu, a pod Jej stopami zdeptany wąż. Na takie przedstawienie niepokalanego poczęcia Maryi ma niewątpliwie największy wpływ opis apokaliptyczny św. Jana. Tymczasem nie musimy Maryi postrzegać jako „księżycy” przy słońcu, którym jest Chrystus, lub jako najjaśniejszej gwiazdy wśród miliarda gwiazd, jakimi są święci Pańscy. Chiara Lubich – prezydent Ruchu Focolari – proponuje, by spojrzeć na Matkę Zbawiciela w nowy sposób. Można według niej widzieć Niepokalaną jako „tło” granatowej powłoki nieba, na której dobrze uwidaczniają się nocą świetliste gwiazdy i księżyc, a za dnia wschodzące słońce: *Quest'ombra mirabile che contiene il sole e ad esso cede ed in esso si ritrova era Maria (Maryja jest tym cudownym cieniem, który obejmuje słońce, w nim się zatracza i odnajduje)*¹. Czy

Wacław Pokrzywnicki MIC

Niepokalane poczęcie Maryi w życiu fokolarynów

SALVATORIS MATER
6(2004) nr 1, 174-183

jest to nowe spojrzenie na niepokalane poczęcie Maryi? Spróbujmy odpowiedzieć na to pytanie w niniejszym artykule. Może okazać się tak, że dobre wyobrażenie Maryi może spowodować, że Niepokalanie Poczęta stanie się bliższa ludziom i co więcej: każdy w tej tajemnicy będzie mógł odkryć zadanie właściwe

sobie, które od wieków przewidział Bóg.

Niegdyś teologia była koroną wszystkich nauk. Dziś, niestety, nie pretenduje już do tego tytułu. Chyba że ktoś w tej świętej nauce dokona przewrotu kopernikańskiego, czyli sprawi, że teologia z królowej stanie się służebnicą innych dyscyplin naukowych. Znaczyłoby to tyle, że nabierze maryjnego charakteru, zawartego w słowach: *Oto ja służebnica Pańska* (Łk 1, 38). Służyć - w biblijnym rozumieniu - to jednoczyć, gromadzić w jedno rozproszone dzieci Boże. Do takiej misji w Kościele został powołany, jak to zauważymy, właśnie Ruch Focolari.

„Opus di Maria”- Dzieło Maryi – pod taką nazwą Ruch Focolari otrzymał od Stolicy Apostolskiej w 1990 roku aprobatę kościelną. Jak sama nazwa wskazuje, Dzieło Maryi, a co podkreśliła Papieska Rada ds. Świeckich, osoba Maryi, Matki Jezusa po macierzyńsku patronuje

¹ CH. LUBICH, *Maria trasparenza di Dio*, Roma 2003, 7.

całemu Ruchowi. W Maryi członkowie wspólnoty Focolari mają znajdować swój wzór i ideał w realizowaniu woli Bożej. Jak konkretnie wcielać tą wolę w życie, uczy fokolarynów Ewangelia i odniesienie się do uprzedzającej łaski ukrytej w tajemnicy niepokalanego poczęcia. Dla fokolarynów pełnienie woli Bożej oznacza bycie jak „druga Maryja” – „niepokalanymi”². W niniejszym opracowaniu wyjaśnimy znaczenia tych słów poprzez ukazanie trzech perspektyw: 1) Niepokalane poczęcie Maryi – korzeniem powstania Ruchu Focolari: życie słowem, czwarta droga, zastęp dziewic; 2) Powierzenie się człowieka Chrystusowi na wzór niepokalanego poczęcia Maryi: poczucie grzechu, przyjęcie cierpienia, przyjęcie śmierci; 3) Duchowość jedności duchowością spadkobierców niepokalanego poczęcia: profil maryjny, profil świętości, profil miłości i jedności.

1. Niepokalane poczęcie Maryi – fundamentem powstania Ruchu Focolari

W powstaniu Dzieła Maryi, jak to często podkreśla Założycielka: *Bóg posłużył się w sposób szczególny Maryją*³. Dla Chiary Lubich inspiracją do założenia nowej wspólnoty były rekolekcje w Loreto - Sanktuarium Rodziny Nazaretańskiej, które odbyła jako delegatka Akcji Katolickiej w rok przed II wojną światową. Chiara, jako 18-letnia dziewczyna szukająca wypełnienia woli Bożej, odpowiedź odnalazła podczas modlitwy w „Domku”, w którym mieszkała Święta Rodzina z Nazaretu. Rozważając w Loreto życie Maryi i Józefa, Chiara pragnęła być z Chrystusem na wzór Maryi. Światło na wybór nowej drogi rzucały jej słowa wzięte z tajemnicy wcielenia: *Hic Verbum caro factum est* (tu Słowo stało się Ciałem). Dom, w którym mieszkali Józef i Maryja, a pośród nich Jezus, rzutował na sposób, w jaki chciała żyć w przyszłości 18-letnia wówczas dziewczyna. O jednym była przekonana, kończąc rekolekcje, że jest możliwa „czwarta droga” powołania ludzkiego, w której zawsze *tam gdzie dwaj lub trzech są zebrani w imię moje* (Mt 18, 20), obecny jest Jezus. Chiara pragnęła pójść tą drogą zbawienia, którą w jej sercu coraz bardziej rozjaśniał Bóg, a którą według niej miało być połączenie życia rodzinnego z życiem poświęconym tylko Jemu, na wzór Maryi i Józefa „z

² „Un'altra piccola Maria”, por. L.M. SALIERO, *Maria negli scritti di Chiara Lubich*, Roma 1993, 26.

³ CH. LUBICH, *Klucz do jedności*, Katowice 1989, 23.

Jezusem pośrodku” (główna idea Ruchu Focolari). „Czwarta droga”, którą w swym powołaniu miała urzeczywistniać Chiara, zostanie później określona jako „życie w focolare”. Focolare (w języku włoskim znaczy płonące domowe ognisko) to ognisko, w którym żyją Ewangelią osoby wszystkich stanów i powołań w świecie (małżonkowie, rodziny, wolontariusze, kapłani, dziewice, osoby samotne i osoby konsekrowane). Chiara, wracając z Loreto do rodzinnego Trydentu, wiedziała już, że pójdzie za wewnętrznym głosem. Kiedy proboszcz zapytał ją, czy pójdzie do zakonu, ku swojemu zdziwieniu usłyszał odpowiedź, że nie. Pytając dalej, czy założy rodzinę, ponownie usłyszał odpowiedź przeczącą, wtedy została mu tylko jedna możliwość, czyli życie samotne – i tutaj Chiara zaprzeczyła. On wnioskując stwierdził, że nie ma innej drogi, ona powiedziała, że jest i że za nią pójdzie „rzesza dziewic”⁴.

Kim będzie Chiara Lubich i jaką misję spełni w Kościele i świecie, uwidocznią dopiero wydarzenia II wojny światowej. Przez lata okupacji i bombardowań Turynu Chiara wraz ze swymi przyjaciółkami ze studiów mieszkała przy Piazza Capucini 1. Każdy alarm przeciwlotniczy wzywał wszystkich mieszkańców do opuszczenia domów i udania się do schronów. Chiara zawsze zabierała ze sobą Ewangelię, by w piwnicach, przy zapalanej świecy i huku bomb szukać, co chce przez te tragiczne wydarzenia powiedzieć Bóg. Kazaniem dla nich były spadające bomby, a przeczytane z Biblii słowa utkwily w sercach najbardziej. Wiele razy powtarzały za św. Janem: *Bóg jest Miłością* (1 J 4, 8), oraz *Nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie oddaje za przyjaciół swoich* (J 15, 12-13). Po ustaniu nalotów Chiara i jej towarzyszkę, zdając sobie sprawę z marności ludzkiego życia, zawarły Pakt Miłości, wyrażony w gotowości oddania życia jedna za drugą. Po wyjściu ze schronu same postanowiły wprowadzać w czyn słowa Ewangelii (do dzisiaj w ruchu Focolari co miesiąc praktykuje się życie jednym zdaniem z Ewangelii, tzw. Słowo Życia). Przełomowym wydarzeniem z wojny był dzień 7 XII 1943 r. (wigilia Niepokalanego Poczęcia NMP). W tym dniu Chiara złożyła śluby doskonałej i dozgonnej czystości. Oznaczało to dla niej pozostawienie wszystkiego – rodziców, studiów, rozrywek, tego, co człowiek może kochać na tym świecie. Zaślubiona Bogu Chiara swoim radykalizmem pociągała za sobą coraz więcej dziewcząt z Trydentu i okolic. Przyłączyło się do niej ponad 500 osób. Podczas najstraszniejszego bombardowania rodzinnego miasta w dniu 13 V 1944 r. sama Chiara i ukryte z nią

⁴ TAMŻE, 10.

koleżanki zostały przysypane gruzem. Cudem ocalały, a najpoważniejszych obrażeń doznała Chiara. Podniesiona z ziemi powiedziała do swych przyjaciółek: *Poczułam w duszy wielki ból, że nie będę mogła, jeżeli umrę, odmówić więcej tutaj, na ziemi, Zdrowaś Maryjo*⁵. Za ocalone życie Chiara przyrzekła wraz z towarzyszkami oddawać cześć Niepokalanej poprzez rodzące się Dzieło⁶.

Wielką Kartę (*Magna Charta*) budzącego się Ruchu miał stanowić testament Jezusa (J 17), Modlitwa Arcykapłańska i pragnienie, *aby wszyscy byli jedno (Ut unum sint)*. Po dziś dzień fokolaryni zapytani, w jakim celu powstał Ruch, odpowiadają: aby przybliżyć światu godzinę jedności, której pragnął Jezus przed swoim odejściem z tego świata. Po zakończonej wojnie w rocznicę pierwszego ślubowania Chiary 8 XII 1943 r., fokolaryni poświęciły się Bogu za pośrednictwem Niepokalanego Serca Maryi. Słowa ich przyrzeczenia zachowały się na skrawku papieru i brzmiały następująco: *Noi tutte, tratte da una dolce voce di mamma la Vergina Immacolata giuramento fedeltà alle Sposo delle vergini, per lavorare all'avventura del regno di Dio sulla terra – Dziewicy Niepokalanej przysięgaliśmy wierność Oblubieńcowi Dziewic, aby pracować w oczekiwaniu na przyjście Królestwa Bożego na ziemi*⁷. Przeświadczenie Chiary Lubich o tym, że jej drogą pójdzie „rzesza dziewic”, czyli „biały zastęp”, stawało się rzeczywistością. Kiedy dziewczęta z Focolare poszły do biskupa Trydentu opowiedzieć o ślubowaniu, bp Carlo de Ferrai wysłuchawszy ich, pobłogosławił, widząc w tym dziele „palec Boży”⁸.

Pierwsi fokolaryni zaczęli żyć na wzór Maryi Niepokalanej, która cała jest piękna („Tota pulchra”) Słowem Boga, ponieważ wydała na świat Słowo Wcielone. Z odkrycia prawdy, że Maryja jest cała dla Słowa Boga, fokolaryni wyznaczyli sobie kolejne zadania, by żyć bez grzechu, jak Ona. Drugą prawdą wypływającą z niepokalanego poczęcia była dla fokolarynów prawda o Bożym macierzyństwie. Maryja jest Matką Boga, a więc jest różna od wszystkich stworzeń, zatem należy się Matce Stworzyciela szczególny kult zaraz po Chrystusie⁹. Chiara wyraziła tę cześć dla Maryi słowami: *Kiedy żyję Maryją to żyję Jezusem, a żyję Jezusem żyjąc Maryją*¹⁰. W tym sformułowaniu

⁵ TAZ, *Maryja w doświadczeniu Ruchu Focolare* (przemówienie do biskupów i przyjaciół Ruchu), Castel Gandolfo 1987, 2.

⁶ TAZ, *Nowe przykazanie*, w: TAZ, *Tylko jedno*, Katowice 1986, 16.

⁷ Tłumaczenie własne za E. ROBERDSON, *Chiara*, Roma 1978, 116-117.

⁸ Kronika wydarzeń Mariapoli, 1993, nr 1-2.

⁹ CH. LUBICH, *Tylko jedno...*, 24-28.

¹⁰ TAMŻE, 29.

możemy dostrzec istotę tego, co wyraża sam dogmat niepokalanego poczęcia. Maryja została ustrzeżona od grzechu ze względu na Jezusa; fokolaryni pragną żyć tak jak Niepokalana, ze względu na Chrystusa, a nie dla samej Maryi.

2. Powierzenie się fokolaryna Chrystusowi na wzór niepokalanego poczęcia Maryi

Niepokalane poczęcie – jak wiemy – nie jest zmianą natury z ludzkiej na Boską. Osoba Maryi dostała przywileju niepokalanego poczęcia ze względu na Jezusa. Być bez grzechu dla Maryi nie oznaczało być wolną od cierpienia, nie doświadczać ludzkich słabości, bólu i pokus, czy też nie podlegać śmierci. To wszystko: cierpienie, troski, śmierć nie ominęły Matki Jezusa. Dlatego fokolaryni zdążają „via Mariae”- drogą Maryi od zwiastowania aż po krzyż.

Przełomowym punktem w kroczeniu za Maryją Niepokalaną były dla Chiary Lubich i fokolarynów pielgrzymki do Ziemi Świętej, Lourdes i Fatimy w latach 1956-1958. Pobyt w tych trzech miejscach zaznaczonych obecnością Maryi wywarł piętno na dalszym kształcie przyszłego Dzieła Maryi. W Jerozolimie, miejscu, gdzie Jezus spotkał Maryję na drodze krzyżowej¹¹, Chiara zobaczyła przed oczyma duszy rozdarcia i podziały, jakie w ciągu wieków dotykały i dotykają Kościół¹². Ból i cierpienie z powodu rozłamu pomiędzy wyznawcami Chrystusa jest także pewnym odniesieniem do maryjnego uczucia boleści, który przeszył Jej serce na Golgocie, gdy zabrakło Apostołów. Fokolaryn zdaje sobie sprawę, że patrząc na dzisiejsze podziały, kłótnie, spory doktrynalne, teologiczne nie będzie wolny od cierpienia. Niepokalane poczęcie wyznacza także przyjęcie i akceptację krzyży, które mają nadejść, i wiarę, że musi nastąpić śmierć „starego człowieka”, by z Chrystusem mógł żyć nowy człowiek, którego poczęła Maryja. Dlatego wśród członków Ruchu Focolari tak wiele mówi się o uśmiercaniu „starego człowieka”, o którym opowiada św. Paweł, że nie żyje już on, lecz żyje w nim Chrystus. Wzorem w „powstaniu” nowego człowieka jest dla fokolarynów Matka Niepokalana. Potrzeb na świat oczyma Maryi, znaczy *widzieć tylko Jezusa, Jezusa w Hostii Przenajświętszej, Jezusa w braciach, Jezusa w radosnych i smutnych wydarzeniach życia*¹³.

¹¹ TAZ, *Klucz do jedności...*, 64.

¹² TAMŻE, 65.

¹³ TAMŻE, 68.

Pielgrzymka do Lourdes, miejsca objawień Maryi na ziemi francuskiej, jeszcze bardziej uwydatniła w Ruchu kierunek stawania się „drugą Maryją” dla ludzi cierpiących i starych. Przyjęto, że to właśnie w Lourdes Maryja miała objawić się św. Bernadecie w dialekcie pirenejskim „Io sono Immacolata Conceptione” – Ja jestem Niepokalanie Poczęta. Aspekt osamotnienia Maryi, Jej bólu po utracie Jezusa, tutaj, w Lourdes, jest widoczny w ludziach kalekich i cierpiących, stąd nazywają to miejsce „miastem chorych”.

Wśród tych, którzy przybyli przed grotę Massabielską budzi się pragnienie, by, jak to napisała w pamiętniku z podróży Chiara Lubich, *ofiarować się Jej [Niepokalanie Poczętej] jako uległe narzędzia dla ulżenia w cierpieniach tej części Ciała Mistycznego, która najbardziej cierpi w milczeniu i opuszczeniu*¹⁴. Dla Maryi, jak powiada Założycielka Ruchu, w tym miejscu objawień nie było ważne, by ukazać się światu, że została niepokalanie poczęta¹⁵. Połączenie tajemnicy niepokalanego poczęcia z tajemnicą odkupienia pozwala Chiarze łączyć słowa Jezusa: „oto Służebnica Twoja” ze słowami: „Boże, czemuś mnie opuścił” i stwierdzić, że Maryja *była tak samo samotna, gdy pomagała rodzić się Kościołowi*. Dla Założycielki fokolarynów tajemnica niepokalanego poczęcia łączy się z tajemnicą macierzyństwa wobec Kościoła.

Widzimy, że w centrum duchowości fokolarynów jest Maryja. Ją miłują we wszystkich Jej przywilejach, takich jak niepokalane poczęcie, Boże macierzyństwo, wniebowzięcie i naśladowają jako Tę, która słowo wprowadzała w życie, Kobietę pełną miłości, Córkę Boga Ojca, Matkę jedności¹⁶.

Puentą tych doświadczeń duchowych Chiary Lubich zrodzonych z przeżycia tajemnicy niepokalanego poczęcia są słowa wypowiedziane do Bernadetty przez Maryję: *Nie obiecuję ci radości w tym życiu, lecz w przyszłym*¹⁷.

Lourdes uczy zatem fokolarynów stanięcia w prawdzie wobec rzeczywistości, jaką jest niepokalane poczęcie Maryi, które jest przywilejem, a ponad to uczy wielkiej pokory człowieka wobec Boga i przede wszystkim wiary w to, że za cierpieniem kryje się miłość i życie wieczne.

Człowiek, który pragnie powierzyć się Bogu całkowicie jak Maryja, prędzej czy później przejdzie przez tajemnicę paschalną

¹⁴ TAMŻE, 70.

¹⁵ TAMŻE, 71.

¹⁶ Por. TAZ, *Una via nova, la spiritualità dell' unità*, Roma 2002, 56-57.

¹⁷ TAZ, *Klucz do jedności...*, 77.

Chrystusa. Ta prawda najmocniej ukazała się w życiu Chiary Lubich podczas pielgrzymki do fatimskiego sanktuarium Królowej Pokoju i Różańca Świętego. Na drodze Chiary Lubich stanęła siostra Łucja, karmelitanka żyjąca w klasztorze w Coimbra, świadek objawień Matki Bożej z Fatimy.

Fokolaryni biorący udział w rozmowie z siostrą Łucją znali obietnicę Matki Bożej z Fatimy, że ostatecznie zatryumfuje Jej Niepokalane Serce. Podczas całego spotkania Chiara opowiadała s. Łucji o tym, co robi Ruch Focolari, jak oddziałuje na dusze ludzi biednych i bogatych, uczonych i prostych, czerpiąc z Testamentu Jezusa: *Aby byli jedno* (J 17, 21)¹⁸.

Siostra Łucja nie odzywała się wiele, jak wspomina Chiara w swym Dzienniczku, lecz zachowywała zakonne milczenie, na koniec obiecała modlitwę za całe Dzieło Maryi oraz uśmiechem potwierdzała ufność w spełnienie fatimskich obietnic.

Wszystkie trzy podróże do miejsc świętych naznaczonych przebywaniem Maryi na ziemi otworzyły przed osobami Ruchu Focolari perspektywę pogłębienia udziału człowieka w świętości niepokalanego poczęcia Maryi. Można powiedzieć, że słowa „ustrzeżona od grzechu pierworodnego” lepiej pozwalają widzieć własną grzeszność, natomiast słowa „łaski pełna” mocniej wyrażają prawdę, że to Bóg wybiera i obdarza potrzebnymi darami.

3. „Charyzmat jedności”- duchowością opartą na niepokalanym poczęciu Najświętszej Maryi Panny

Patrząc na Ruch Focolari, możemy bezsprzecznie stwierdzić, że zdominowany jest przez kobiety. Znamienne jest to, że na czele Ruchu, według Konstytucji i dekretów zatwierdzonych przez Stolicę Apostolską, zawsze ma stać kobieta, jako znak charyzmatycznego wymiaru Kościoła. *Maryja, osoba świecka jak my świeccy, podkreśla, że istotą chrześcijaństwa jest miłość*¹⁹.

Jan Paweł II, spotykając się często z Chiarą Lubich, zaznaczał posoborowy wkład Ruchu w budowanie jedności pomiędzy chrześcijanami i wyznawcami innych religii. Podkreślał, że charyzmat fokolarynów jest *charyzmatem nowym, dla naszych czasów, charyzmatem prostym i porywającym. Ponieważ miłość jest tym, co najbardziej po-*

¹⁸ TAMŻE, 76-77.

¹⁹ TAZ, *Il focolare dell'unità*, Torino 1997, 62.

*ciąga i co jest najprostsze w naszej religii*²⁰. Papież często podczas audiencji na Placu św. Piotra błogosławił osoby związane z Ruchem, polecając całe Dzieło Maryi, Matce Ruchu Focolare, Matce fokolarynów²¹.

Papież przy różnych okazjach spotkań z Ruchem Focolari nie omieszkiał podkreślić tego, co jest istotne dla dzieła Maryi, mianowicie jego aspektu maryjnego. Uwidaczniają tę maryjność wypowiedzi Papieża, w których podkreśla obecność w Kościele od początku jego istnienia dwóch biegunów, czy jak to nazywa profilów: piotrowego, związanego z urzędem św. Piotra i maryjnego, związanego z charyzmatem jednoczenia uczniów. Dla Piotra naszych czasów te dwa profile wzajemnie się przenikają i uzupełniają. Profil maryjny nie jest tylko rzeczywistością charyzmatyczną i duchową, jest również rzeczywistością realną i mistyczną, a właśnie między innymi Ruch Focolari jest tego przykładem²².

*Zasada Maryjna przypominająca, że Kościół zbudowany jest nie tylko na Apostołach, lecz także na prorokach*²³, jest bardzo podkreślana przez inicjatorkę życia w Focolare, Chiareę Lubich. Założycielka Dzieła przy jego powstaniu inspirowała się przykładem maryjnego zawierzenia się Bogu: „Fiat voluntas Tua”. „Tak, dla Boga” oznacza *włączyć się: skutecznie i owocnie w maryjne życie, którego dziś jesteśmy bardziej świadomi i które pociągnie tłumy bardziej do pójścia za Jezusem*²⁴.

To niepokalane poczęcie stało się głównym programem dla fokolarynów. W Niepokalanej znajdują oni swój wzór, obronę i Przewodniczkę do osiągnięcia zjednoczenia z Bogiem. Dobrze oddaje to wzorcowa modlitwa Chiary zatytułowana „Chcę zobaczyć Ją w Tobie”, gdzie modląca się przed Tabernakulum założycielka Ruchu słyszy słowa Jezusa: *Wprawdzie nie jesteście niepokalani, lecz moja miłość przywróci wam dziewiczość i ty, wy, otworzycie ramiona i matczyne serca dla ludzkości, która tak samo jak niegdyś pragnie swego Boga i Jego Matki. Do was teraz należy uśmierzać cierpienia, goić rany, osuszać łzy...*

W brzmieniu tych słów możemy z łatwością dopatrzeć się dwóch rzeczy. Po pierwsze Jezus swą łaską uprzedzającą powołuje tych, któ-

²⁰ „L'Osservatore Romano” 20-21 VIII 1984, 5, cyt. za: CH. LUBICH, *Przygoda jedności*, Kraków 1996, 120.

²¹ TAMŻE, 121.

²² Por. *Rozmawiając z Papieżem*, w: CH. LUBICH, *Przygoda jedności...*, 114-128.

²³ TAŻ, *Zasada Maryjna*, „Mariapoli” 1/1993, 12.

²⁴ TAMŻE.

rzy będą w świecie „niepokalani”. Po drugie z tą misją wiąże się rodzaj macierzyńskiej posługi wobec cierpiącej ludzkości, polegający na niesieniu otuchy, miłości, pokoju i jedności. Możemy zapytać się, czy jest to misja możliwa do wypełnienia. Można, obserwując Ruch Focolari, z przekonaniem stwierdzić, że jest ona realizowana. Przejawia się to w różnego rodzaju inicjatywach prowadzonych przez Ruch Focolari w Kościele i w świecie, wśród różnorodnych działań. Wymieńmy chociaż niektóre: Ruch Focolari rozprzestrzenił się w 182 krajach świata, skupia kilka milionów sympatyków. Posiada miasteczko formacyjne zwane Mariapoli, w którym spotykają się, modlą i żyją wspólnie wyznawcy różnych religii i niewierzący. Są to domy Focolari z ponad 5 tysiącami osób poświęconych wyłącznie Bogu, szkoły dla dzieci i młodzieży (młodzież dla zjednoczonego świata i dzieci dla pokoju). Ponadto: nowe Rodziny, wolontariusze, 22 różne instytucje działające w świecie polityki, ekonomii, organizacje charytatywne i społeczne, ponad 20 wydawnictw, szpitale, ośrodki formacyjne, ośrodki studiów, a wśród nich największa „Szkoła Abba”, która skupia wokół siebie specjalistów różnych dziedzin naukowych i teologicznych. Trudno wymienić ostatnie owoce Dzieła Maryi, zwłaszcza te niewymierne.

Ruch Focolari ostatnio, wraz z innymi stowarzyszeniami działającymi w Kościele, zgodnie z życzeniem Jana Pawła II podejmuje szerokie inicjatywy na rzecz współpracy dla dobra Kościoła. Wymieńmy tutaj ostatnią konferencję w Gnieźnie nt. „Europa ducha”. To wszystko i inne działania tylko w małym stopniu mogą oddać to, co jest dla każdej osoby należącej do Ruchu najistotniejsze, by zdobywać świat dla Chrystusa, nie tracąc swojej duszy. Dlatego każdy z fokolarynów, idąc z „Jezusem pośrodku”, ma trzymać się „drogi Maryi” (via Mariae). To Maryja najpewniej prowadzi i przewodzi, czy to w glorii czy w drodze Krzyża, za Chrystusem. Maryja, jak często podkreśla to Chiara, *milczała, ponieważ była stworzeniem, bo to, co jest niczym, nie mówi, lecz na tej nicości przemówił Jezus i wypowiedział samego Siebie*²⁵. W Maryi członkowie Ruchu znajdują zawsze najlepszą odpowiedź nie tylko, co robić, ale jak żyć. W ten sposób żyją Jezusem na tle Maryi. Żyją Jezusem - żyjąc Maryją²⁶.

Należy dodać, że w niebezpieczeństwach tego świata, na które wszyscy jesteśmy narażeni, Ruch Focolari pamięta o tym, że kiedyś zakonników i zakonnice chroniły „twierdze”, jakimi były mury klasztoru, *dzisiaj dziewica poświęcona Bogu jest w środku życia, w pierw-*

²⁵ TAZ, *Tylko jedno...*, 28.

²⁶ TAMŻE.

szej linii, w biurach, w szkołach, w tramwajach, także w barach²⁷. Tak sprawdzają się słowa Chiary, że dziewicy tej, która dziś pragnie na wzór niepokalanego poczęcia być „drugą Maryją”²⁸, „być niepokalaną” - nie chronią już kraty klasztoru, welon i habit, reguła zakonna, przełożeni, lecz tylko zjednoczenie z Jezusem, z Tym, którego jako Jedyne Oblubieńca poślubiła²⁹. Stąd Maryja niepokalanie poczęta, która rzeczywiście żyła pośród świata, jest jednocześnie wśród ludzi niedoścignionym wzorem w zjednoczeniu z Panem. Maryja ma swą drogę, jest Dziewicą i Matką³⁰. Czy słuszną drogę obrali Focolaryni, pokaże nam wieczność. Niech „ofiara i miłość”³¹, którą składają dziewice z Focolare, uczyni je szczególnie wrażliwymi na to, by być „drugą Niepokalaną” – służebnicą Pańską, przez którą Bóg rozdziela dary Kościołowi i swoim dzieciom.

Ks. lic. Waclaw Pokrzywnicki MIC

ul. Mickiewicza 43
PL - 86-300 Grudziądz

L'immacolata concezione di Maria nella vita dei focolarini

(Riassunto)

Per il Movimento Focolari il mistero dell'immacolata concezione ha una grande importanza e si trova già all'inizio della sua fondazione da parte di Chiara Lubich. Dall'inizio la Vergine Maria è per i focolarini la *Tota pulchra* e per questo il perfetto modello della vita spirituale. Essere focolarino vuol dire essere affidato a Cristo sull'esempio dell'immacolata concezione di Maria. Anche il carisma dell'unità si appoggia sul mistero dell'Immacolata.

²⁷ TAZ, *Klucz do jedności...*, 91.

²⁸ TAMŻE, 95.

²⁹ TAMŻE, 93.

³⁰ TAMŻE, 94.

³¹ TAMŻE, 95.